

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **O. P.**, zast. Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2017, č. j. OAM-423/ZA-ZA11-VL16-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2020, č. j. 2 Az 92/2017 - 80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že žalovaný si opatřil dostatečné podklady pro závěr o tom, že žalobci nelze udělit mezinárodní ochranu podle § 12 zákona o azylu. Tento závěr považoval soud za správný. Uvedl, že napadené rozhodnutí bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který měl oporu ve spise; dále konstatoval, že udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu je věcí správního uvážení, soud proto toto uvážení nemůže nahradit vlastní úvahou o tom, zda žalobcem uplatněné důvody žádosti o mezinárodní ochranu lze považovat za relevantní z hlediska tohoto ustanovení. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že jeho zdravotní stav je dobrý a projevil taktéž vůli pracovat. Soud nezjistil, že by žalovaný v rámci správního uvážení porušil zákaz libovůle, popř. nedodržel příslušné předpisy; své rozhodnutí v tomto ohledu srozumitelně a přezkoumatelně odůvodnil. Městský soud neshledal nepřezkoumatelnost ani v posouzení otázky udělení azylu za účelem sloučení rodiny, nepřisvědčil ani námitce, podle níž měla být žalobci udělena doplňková ochrana. Poukázal na to, že obavy o život a zdraví v souvislosti s ozbrojeným konfliktem by obecně mohly představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany, avšak v případě žalobce nebyly pro jeho aplikaci splněny podmínky. Tzv. „totální konflikt“ neprobíhá na území celé Ukrajiny; válečné operace jsou omezeny toliko na Luhanskou a Doněckou oblast. Přihlédl také k tomu, že žalobce pochází z města Horlivka, které leží v Doněcké oblasti, tedy na území pod nadvládou tzv. proruských separatistů, kde panuje nižší standard ochrany lidských práv, proto posoudil také otázku možnosti vnitřního přesídlení žalobce. K tomu poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Upozornil, že žalobce není osobou se specifickými potřebami, je zdrav,

v produktivním věku, nepečuje o nezletilé děti a hlásí se k ukrajinské národnosti, proto neshledal, že by měl vzhledem ke svým individuálním poměrům ztíženou možnost vnitřně přesídlit oproti ostatním, kteří takovou možnost využili. Souhlasil se žalovaným také v tom, že zde nebyly důvody pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Nepřisvědčil ani námitce, podle níž byly použité zdroje neaktuální. Žalobci byla dána možnost se s podklady a zdroji seznámit, čehož částečně využil, avšak nijak blíže se k předloženým dokumentům nevyjádřil, nenamítal jejich obsah ani jejich neaktuálnost. Konečně nepřisvědčil ani námitce udělení mezinárodní ochrany z důvodu odmítání vojenské služby.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítal, žalovaný měl jeho tvrzení buď s určitostí vyvrátit, nebo je ve svém rozhodnutí důsledně zohlednit. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodování akceptoval použití testu přiměřené pravděpodobnosti pro zkoumání odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se však podle názoru stěžovatele s jeho tvrzeními dostatečně nevyrovnal, proto napadl rozhodnutí žalovaného pro jeho nezákonnost i nepřezkoumatelnost. Poukázal na znění § 2 odst. 4 zákona o azylu, které definuje pojem „pronásledování“. Žalovaný měl zkoumat, jak je ze strany ukrajinského státu zajištěna ochrana před takovýmto pronásledováním a nepostačí pouhý obecný odkaz k využití právních prostředků, které poskytuje právní řád Ukrajiny. Je potřeba analyzovat, zda jsou tyto prostředky v praxi skutečně účinné a jakým způsobem jsou využívány. Stěžovatel poznamenal, že Pravý sektor, vytvořený původně jako aliance ultranacionalistických skupin, byl v roce 2014 zaregistrován jako politická strana; ještě téhož roku se účastnil voleb a tím byla jeho činnost v podstatě legitimizována. Organizaci lze tedy podřadit pod ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu.

[5] Stěžovatel se domníval, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a azylového zákona, neboť se narodil v Doněcké oblasti, má zde domov a rodiče. Pokusil se sice odejít do jiné bezpečnější části Ukrajiny, ale v důsledku příslušnosti k ruskojazyčné oblasti na východě Ukrajiny se obává pronásledování a násilí ze strany pravicově naladěných spoluobčanů.

[6] Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti trval na tom, že se při posuzování stěžovatelovy věci nedopustil žádné nezákonnosti, zabýval se podrobně všemi uplatněnými tvrzeními stěžovatele a neshledal je azylově relevantními. Trval na správnosti jím vydaného správního rozhodnutí, přičemž poukázal na své vyjádření k žalobě. Městský soud se podle žalovaného velmi podrobně, jasně, srozumitelně a v souladu s právem vyjádřil k uplatněným žalobním bodům, které se v podstatné míře shodovaly se stížnostními body. Upozornil, že stěžovatel v kasační stížnosti z velké části rekapituluje důvody, které vedly k neudělení mezinárodní ochrany, a dále námitky v podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel sice v úvodu uvedl, že kasační stížnost podává ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., žalovaný však v dalších částech kasační stížnosti nenalezl konkrétní důvody, ze kterých by bylo patrné pochybení v rozsudku

pokračování

městského soudu. Závěrem k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti sdělil, že jej v projednávané věci kasační stížnost má ze zákona.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.)

[9] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vložil.

[10] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nespĺňuje podmínky přijatelnosti, resp. ani v dalším nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[12] Nejvyšší správní soud uvádí, že kasační stížnost v této věci je, pokud jde o samotnou formulaci stížnostních námitek, velmi stručná. V úvodu rozsáhle rekapituluje dosavadní průběh řízení a následně jinými slovy popisuje obsah námitek vyjádřených již v žalobě. Námitky směřují toliko do rozhodnutí žalovaného, kterému stěžovatel vytýká nesprávné a nedostatečné posouzení věci. Stěžovatel pouze v bodě IV. kasační stížnosti uvedl, že „*Nepřiznání odkladného účinku podané žalobě by vedlo pouze k tzv. iluzorní soudní ochraně. Žalobce vnímá závěr Městského soudu v Praze jako alibistický, protože nepřiznání mezinárodní ochrany a následné vycestování ze země je přímým důsledkem napadeného usnesení, neboť se jedná o život žalobce*“. Tato část odůvodnění se však v kasační stížnosti objevila spíše nedopatřením, neboť kasační stížnost směřuje proti rozsudku městského soudu, nikoli proti usnesení, jak je v citované části uvedeno. Nadto z ní není zřejmé, co chtěl stěžovatel tímto vyjádřením ve vztahu k napadenému rozsudku uvést.

[13] Vzhledem ke skutečnosti, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i o řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud je vázán důvody tvrzené nezákonnosti uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4, věta před středníkem, s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011 - 108, nebo ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54).

[14] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003 - 48, judikoval, že „*[k]asační stížnost jako mimořádný opravný prostředek je podle ustanovení § 103 s. ř. s. koncipována na principu nutného konkrétního tvrzení stěžovatele, v čem krajský soud, který jeho věc projednával a rozhodl, ve svém rozhodnutí pochybil. (...) V kasační stížnosti (...) je především třeba, aby stěžovatel uvedl, v čem nezákonnost rozhodnutí soudu spatřuje. Omezí-li se však stěžovatel v kasační stížnosti pouze na výtky*

směřující proti rozhodnutí správního orgánu, aniž by jakkoli zpochybnil rozhodnutí soudu (...) a argumentačně podložil, v čem nezákonnost rozhodnutí soudu spočívá, nelze než konstatovat nedůvodnost takové kasační stížnosti, neboť výtky v ní obsažené jdou mimo rámec rozhodnutí soudu.“ (obdobně srov. například rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 Afs 53/2005 – 59).

[15] Stěžovatel v úvodu kasační stížnosti explicitně namítl kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žádným způsobem jej však ve vztahu k napadenému rozsudku městského soudu nerozvedl a Nejvyšší správní soud ani z úřední povinnosti neshledal žádnou vadu, která by zapříčinila nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu nebo která by měla vliv na jeho zákonnost.

[16] K samotným námitkám uvádí Nejvyšší správní soud následující. Povahou uskupení Právý sektor se zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015 - 36, a to s ohledem na potírání nezákonné činnosti hnutí ze strany státního aparátu. Dospěl přitom k závěru, že Právý sektor je soukromou osobou (nestátním subjektem), v otázce obrany před ním lze vyhledat pomoc u policejních složek a u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Dále uvedl, že ukrajinská státní moc protiprávní jednání Právého sektoru nepodporuje a ukrajinské státní orgány naopak aktivně potírají nezákonnou činnost tohoto hnutí. Potíže se soukromými osobami mohou být důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se stěžovatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout.

[17] Nejvyšší správní soud dále poukazuje na to, že otázkou poskytování ochrany ze strany příslušných orgánů na Ukrajině se zabýval ve své judikatuře taktéž opakovaně (srov. k tomu rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, usnesení ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 Azs 136/2015 - 32, nebo ze dne 31. 7. 2019, č. j. 4 Azs 374/2018 - 57). Stěžovatel v řízení před správním orgánem ani před městským soudem neoznačil žádný důkaz, který by podporoval jeho tvrzení, že mu na Ukrajině nebude poskytnuta dostatečná ochrana před údajnými útoky soukromých osob. Jeho úvahy zůstaly ve zcela teoretické rovině.

[18] Otázku bezpečnostní situace na Ukrajině Nejvyšší správní soud posuzoval ve své judikatuře také v celé řadě dalších věcí. Soud si je vědom bezpečnostní i ekonomické situace na Ukrajině, kam se stěžovatel vrátit nechce, a to tím spíše, když pochází z Doněcké oblasti, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil. Na druhou stranu ovšem nelze přehlédnout, že zde intenzita konfliktu výrazně kolísá, a jakkoliv oblast, z níž stěžovatel pochází, je skutečně riziková, existuje reálná, přiměřená, rozumná a smysluplná možnost vnitřního přesídlení, kterou stěžovatel nijak konkrétně, jak je již shora uvedeno, nevyvrátil. O možnosti vnitřního přesídlení ostatně obsáhle pojednal také městský soud, a to mj. s odkazem na ustálenou judikaturu zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud neshledal potřebu na ni znovu odkazovat. Souhlasí s městským soudem, že stěžovatel nepatří mezi zranitelné osoby; jde o dospělého, praceschopného mladého muže, u něhož nelze předpokládat, že by nebyl schopen běžného života na Ukrajině v rámci vnitřního přesídlení.

[19] Nejvyšší správní soud pouze na okraj poznamenává, že o přístupu zástupce stěžovatele k jeho zastupování svědčí nejen výše uvedené skutečnosti týkající se samotných námitek kasační stížnosti, ale také závěrečná část kasační stížnosti, v níž požádal o přiznání odkladného účinku

pokračování

kasační stížnosti, ačkoliv ta jej má v projednávané věci ze zákona. V bodě IV. je kromě toho mimoběžná argumentace týkající se pravděpodobně zcela jiného řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu